

EDITURA PARALELA 45



Redactare: Mihaela Pogonici
Tehnoredactare și copertă: Mihail Vlad
Pregătire de tipar: Marius Badea

EPP

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

DUMAS, ALEXANDRE TATĂL

Gentilomii din Sierra-Morena ; Iepurele bunicului / Alexandre Dumas ; trad.
din lb. franceză și note de Octavian Soviany. - Pitești : Paralela 45, 2018
ISBN 978-973-47-2719-3
821.133.1

Les gentilshommes de la Sierra-Morena • Le lièvre de mon grand-père
Alexandre Dumas

Copyright © Editura Paralela 45, 2018

Prezenta lucrare folosește denumiri ce constituie mărci înregistrate, iar
conținutul este protejat de legislația privind dreptul de proprietate intelectuală.
www.edituraparela45.ro

Alexandre DUMAS

Gentilomii din Sierra-Morena

*

Iepurele bunicului

Romane din ciclul **CELE O MIE UNA FANTOME**

Traducere din limba franceză și note de
Octavian Soviany

Editura Paralela 45

Cuprins

GENTILOMII DIN SIERRA-MORENA

Capitolul I. Gentilomii din Sierra-Morena / 9

Capitolul II. Istoria lui don Bernardo de Zuniga / 35

Capitolul III. Mătăniile Anei de Niebla / 43

Capitolul IV. Mortul viu / 52

IEPURELE BUNICULUI

O mică discuție explicativă / 67

Capitolul I / 81

Capitolul II / 88

Capitolul III / 95

Capitolul IV / 102

Capitolul V / 109

Capitolul VI / 116

Capitolul VII / 122

Capitolul VIII / 126

Capitolul IX / 134

Capitolul X / 141

Capitolul XI / 145

Capitolul XII / 149

Capitolul XIII / 157

Capitolul XIV / 162

Capitolul I

Gentilomii din Sierra-Morena

Ceea ce m-a sedus când am început să scriu această carte, care n-are niciun antecedent în cei douăzeci de ani care s-au scurs din viața mea literară, a fost mai ales posibilitatea de a mă arunca în viața mea visată, obosit, așa cum mi se întâmplă uneori, de existența mea pozitivă. Atunci când scriu un roman, când scriu o dramă, trebuie să respect exigențele secolului în care se desfășoară acțiunea. Locurile, oamenii, evenimentele îmi sunt impuse de rigorile stricte ale topografiei, ale genealogiei și ale datelor; este necesar ca limbajul, vestimentația, până și alura personajelor să se armonizeze cu ideile pe care și le face lumea în legătură cu epoca pe care vreau s-o descriu. Imaginația mea este silită să ia aminte la realitate și, ca o persoană care vizitează un monument distrus, să sară pe deasupra crăpăturilor, să meargă de-a lungul coridoarelor, să treacă, aplecându-se, pe sub poterne, pentru a regăsi cât de cât planul edificiului de pe vremea când acesta era plin de viață, bucuria îl umplea de râs și de cântece, iar durerea îi cerea să dea ecou suspinelor și strigătelor ei. În mijlocul tuturor acestor căutări, investigații și necesități, eul meu dispăre, devin un amestec de Froissart, Monstrelet, Chastelet, Commines, Saulx-Tavannes, Montluc, l'Estoile, Tallemant des

Réaux și Saint-Simon¹; talentul se substituie individualității, informația se substituie vervei; încetez să mai fiu actor, în marele roman al vieții mele, în marea dramă a trăirilor mele; devin cronicar, autor de anale, istoric; le înfățișez contemporanilor mei evenimentele trecutului, impresia pe care aceste evenimente au produs-o asupra personajelor care au existat efectiv sau sunt rodul imaginației mele. Dar despre impresiile pe care mi le produc evenimentele vieții de zi cu zi, acele evenimente teribile, care fac să ni se zguduie pământul sub picioare, care fac să se întunece cerul deasupra capetelor noastre, despre aceste impresii nu mi-e îngăduit să spun nimic. Am povestit tot despre prietenii lui Eduard al III-lea, despre dușmăniile lui Ludovic al XI-lea, despre capriciile lui Carol al IX-lea, despre pasiunile lui Henric al IV-lea, despre slăbiciunile lui Ludovic al XIII-lea și iubirile lui Ludovic al XIV-lea; dar despre prietenii care mi-au îmbărbătat inima, despre dușmăniile care mi-au otrăvit sufletul, despre capriciile născute de imaginația mea, despre pasiunile, slăbiciunile și iubirile mele n-am îndrăznit să vorbesc. I-am făcut cunoștință cititorului cu eroi care au trăit acum o mie de ani, iar eu i-am rămas necunoscut; I-am făcut să iubească sau să urască după bunul meu plac niște personaje față de care am vrut să-i stărnesc ura sau dragostea, iar eu i-am rămas indiferent. Ei bine, există în asta ceva trist, ceva nedrept, împotriva căruia vreau să mă înverșunez. Vreau să fiu pentru cititorul meu ceva mai mult decât un povestitor pe care fiecare îl vede în oglinda imaginației sale. Aș vrea să devin pentru el o făptură vie, palpabilă, prezentă în timpul celui căruia îi răpesc câteva ore ca un fel de prieten, o prezență atât de familiară, încât atunci când intră undeva, indiferent unde, într-o colibă sau un castel, n-are nevoie să fie prezentat, căci e cunoscut de toată lumea.

¹ Istorici și memorialiști.

O mică discuție explicativă

Dragi cititori,

În măsura în care m-ați urmărit cu un oarecare interes în viața literară și în viața particulară, știți că am locuit în orașul Bruxelles din Brabant din 11 decembrie 1851 până în 6 ianuarie 1854.

Cele patru volume din *Conscience Inocentul*, cele șase volume din *Pastorul din Ashbourn*, cele cinci volume din *Isaac Laquedem*, cele optsprezece volume din *Contesa de Charny*, cele două volume din *Catherine Blum* și cele douăsprezece sau paisprezece volume din *Memorii* datează de atunci.

Biografiile mele vor avea de furcă într-o zi, încercând să afle cu cine am colaborat la scrierea acestor cincizeci de volume.

Căci, așa cum pesemne ai aflat, cititorule dragă, biografiile mele cunosc cu precizie că în cele vreo o mie două sute de volume pe care le-am publicat nu există nici măcar un singur cuvânt care să-mi aparțină.

Dumnezeu să-i aibă în grija lui și să mă aibă în grija lui și pe mine!

Astăzi, dragi cititori, vă aduc o nouă poveste.

Așa cum o aveți în fața ochilor, cu un titlu puțin excentric, dar justificat în totalitate, *Iepurele bunicului*, ea rămâne îndatorată rubedeniilor sale belgiene.

Dar cum nu doresc ca asupra adevăratului ei autor să planeze acea obscuritate supărătoare, ce s-a așternut peste atâția alți autori de povești, voi încerca să vă povestesc astăzi, în această mică discuție explicativă, despre împrejurările în care a văzut lumina zilei și, păstrându-mi doar rolul de naș, care a supus-o botuzului public, vă voi spune și cine este părintele ei adevărat.

Adevăratul ei autor se numește domnul de Cherville.

Domnul de Cherville pentru dumneavoastră, dragi cititori, pentru mine pur și simplu Cherville.

Timpuț trecea cu dulceață și repeziciune, mai ales pentru mine, care mă exilasem de bunăvoie în pașnicul Bruxelles. Într-un mare salon, situat în rue Waterloo, numărul 73, se adunau mai în fiecare seară niște buni prieteni, niște prieteni de inimă, prieteni de douăzeci de ani.

Victor Hugo – ca să-i dau Cezarului ce-i al Cezarului – Charras, Esquiros, Noël Parfait, Hetzel, Péan, Cherville.

Nativii belgieni veneau în număr mic la aceste serate cu un aer foarte parizian; cu excepția savantului André van Hasselt și a soției sale, a minunatului Bourson, și el cu soția, și a vechiului meu prieten Paul Bouquier, eram numai între francezi.

E adevărat că, dacă nu m-aș teme că i-aș compromite în ochii compatrioților lor, aș putea menționa că van Hasselt este cosmopolit, că Bourson și soția lui sunt francezi get-beget, iar Bouquier nu e doar francez, ci și parizian.

Prietenii rămâneau până la unu sau două dimineața la o ceașcă de ceai, vorbind, flecărind, râzând, câteodată plângând.

În timpul ăsta eu în general lucram; dar obișnuiam să cobor de două sau de trei ori pe seară de la etajul al doilea și veneam să arunc câteva vorbe în mijlocul conversației generale, ca